

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Pietas in parentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

go, humanâ major, jubetque curas ponere, nec sibi invidere felicitatem, jam cum Cybele, Deorum matre, in cœlestium locis versanti: non sine numine Divûm hæc fieri, quippe qui longum ejus exilium & navigationem essent rebus secundis excepturi, eique pro amissa Coniuge, *Laviniam*, sponsam regiam, & cum ea Italiam, terram beatam, daturi. Quibus dictis evanuit, & *Æneæ* brachia in amplexus parantis, elusit.

Ethica.

I. (a) Hæc est illa pietas *Æneæ*, nunquam satis celebrata veteribus, qua ille patrem humeris suis ex incendio eripuit. Intuere spectaculum hoc. *Æneas* Princeps civitatis, fugit incensâ Trojâ; cum eo rota domus, ac famuli; atqui nemini vult paternum pondus commendare, ipse caput inclinat suscipiendo oneri. Aspice heroem leonis spolio indutum, cui in humeris pater sedet, cui parvus filius hæret in manu, quem à tergo conjux sequitur: inter hæc cerne, *Sacra* & *Penates* deos in manu senis; omnia unâ servat, *Sacra* manu Patris: *Patrem* humeris: *natum* dextrâ: *conjugem* vestigiis. Quæ plura unus potuit? Addiderunt superi novo spectaculo complementum. Nam ecce, subito flammæ pietatem novam in Deos, atque in Patrem, natum, conjugem admiratâ, recedere cœperunt, ac veritâ sunt ne virum pium contingerent, aut laderent. Ipse de se *Æneas*:

----- ducente Deo, flammam inter & hostes
Expedior: dant tela locum, flammæque recedunt.

Tanta vis est pietatis, tanta potentia virtutis. Quot laudatores habuit præclarissimum hoc facinus? Stat. 3. Silvar.

Felix, cui magna patrem cervice vehenti
Sacra, Mycenæ patuit reverentia flammæ.

Ovid. lib. 4. Fast.

An magis hunc morem pietas *Æneia* fecit,
Innocuum victo cum dedit ignis iter.

Propert. lib. 4. eleg. 1.

Cum pater in nati tremulus cervice pependit,
Et verita est humeros urere flamma pios.

Horat. in carm. sæc.

Cui per ardentem sine fraude Trojam
Custus *Æneas* patriæ superstes
Liberum munivit iter.

(a) *Pietas in parentas.*

Graviter

Graviter Seneca. Lib. 3. de benefic. c. 37. Vicit Æneas patrem, ipse eius in infantia leve, tutumque gestamen, gravem senio, per media hostium agmina, & per cadentis circa se urbis minas ferens, cum complexus Sacra, ac Penates deos religiosus senex, non simplici vadentem sarcina premeret: tulit illum per ignes. Et quid non pietas potest? pertulit, colendumque inter conditores Romani imperii posuit. Hoc facinus etiam Græci carminibus nobilitarunt. Inter alia extat epigramma ita Latine versum:

Cum ferret medios proles Cytherea per hostes

Impositi collo languida membra patris:

Pareite, ait, Danaï: levis est sene gloria raptō;

At non erepto gloria patre levis.

Celebrat hoc factum Sanazarius lib. 1. in gemmam suam, in qua insculptus Æneas, patrem vehens. Celebrarunt Augusti suis gemmis. Inveniuntur enim nummi Antonini Pii, cum signo Æneæ patrem humeris gestantis, quem ille cudi iussit, ut in focerum pietatem suam ostentaret, quem languidum, humeris sublatum, in senatum, vel quod opus fuisset, pii Æneæ instar, ferebat. Æneas parenti succollans Symbolum est pietatis, quæ parentibus debetur: adscribe lemma ex Marone:

Nec me labor iste gravabit.

II. (b) Dubium reliquit Æneas, spectabiliorne esset eius in parentem pietas, an in deos. Nam quæ pompa unquam fuit nobilior, quis gloriosior triumphus, quam spectare virum fortissimum per medios hostes & ignes, patriæque ruinas, incedentem, oblitum sui, memorem oneris, officii, pietatis, Penatum, seu Divorum Tutelarium, quibus primas curas debebat; deinde genitoris, cui secundas: postea Ascanii filii, cui tertias: denique uxoris, quam chariorem omnibus cimeliis habebat. Sic oneratus, sic stipatus spectaculum præbuit seculis omnibus non magis admirandum quam imitandum.

III. (c) Et verò non defuere posteris ætatibus æmulæ pietatis exempla. Amphinomus & Anapius fratres siculi, Catanâ oriundi, cum Ætnæ montis incendio urbs, & omnis prope Sicilia deflagraret, parentes humeris superimpositos periculo subduxerunt, medios ipsi inter ignium vomitus illæsi, recedentibus, aut subsidentibus flammis, quæ ibant. Val. Lib. 5. Solinus, alii. De quibus Claudianus

Aspice sudantes venerando pondere fratres,

Divino meritos semper honore coli.

(b) Pietas in Superos. (c) Imitatores Æneæ.

Iusta